

ШЛЯХИ ПІДГОТОВКИ ВИКЛАДАЧІВ ЕКОНОМІЧНОГО УНІВЕРИТЕТУ ДО РОЗРОБКИ ВЛАСНИХ НАВЧАЛЬНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Запровадження будь-яких прогресивних інновацій до системи вищої освіти не можливе без відповідної готовності і компетентності викладачів. Складовою педагогічної компетентності і безумовною ознакою професіоналізму викладача є його здатність до розробки власної навчальної технології. Саме у власній навчальній технології загальні педагогічні закономірності, принципи, тенденції втілюються до навчального процесу через неповторний стиль діяльності викладача.

Процес побудови навчальної технології має відбуватися на науково обґрунтованій базі з урахуванням теоретичних та методичних положень вітчизняної та зарубіжної педагогіки. Це зумовлює необхідність аналізу дидактичної системи в єдності її елементів і зв'язків та подолання ряду суперечностей, зокрема, між різними уявленнями викладачів, адміністрації вищих навчальних закладів, студентів про цінності освіти і відсутністю технологічних розробок, що дозволяють узгоджувати їх між собою, між гуманістичною спрямованістю освітньої системи і відсутністю її ретельної технологічної відпрацьованості.

Процес розробки навчальної технології має певні обов'язкові елементи (цілепокладання, визначення шляхів мотивації студентів, вибір методів та форм навчання, відбір навчального змісту, підготовка контролю), але їх послідовність встановлюється викладачами і залежить від їх індивідуально-психологічних особливостей, які, в свою чергу, зумовлюють стилі педагогічної діяльності. Отже, можливим є застосування кількох схем розробки навчальних технологій на психологічній основі.

Здатність викладачів до розробки власних ефективних навчальних технологій формується такими шляхами, як професійне самовдосконалення та саморозвиток, обмін досвідом та взаємонавчання, цілеспрямована підготовка у системі підвищення кваліфікації. Для забезпечення ефективності останнього шляху сприятливою є тренінгова форма, оскільки вона дозволяє будувати навчальну діяльність слухачів на основі їх власного досвіду від-

повідно до потреб аудиторії з урахуванням індивідуально-психологічних особливостей викладачів та соціально-психологічних властивостей тренінгових груп, що відповідає загальним принципам андрагогіки як науки про навчання дорослих. Зокрема, така підготовка здійснюється у Київському національному економічному університеті імені Вадима Гетьмана в ході тренінг-курсів «Сучасні методи навчання», «Формування психолого-педагогічної компетентності викладачів».

Досвід проведення тренінгів дозволяє сформулювати деякі умови їх ефективною реалізації. Так, до зовнішніх умов можна віднести особливості організації занять (важливим є чергування різних методів та форм роботи), кількість слухачів (оптимальна — 10—15 осіб), навчальне середовище. Можливо, приміщення не відіграє ключової ролі при проведенні тренінгу, але має певний вплив на створення невимушеної атмосфери, організацію простору і може сприяти чи не сприяти виконанню тих чи інших завдань. Внутрішніми умовами є вікові та психологічні особливості слухачів, їх професійний досвід. При проведенні тренінгу викладач-тренер має враховувати гетерогенність групи, оскільки, як правило, тренінгові групи складають люди, різні за віком, стажем викладання та індивідуально-психологічними особливостями.

Отже, система підготовки викладачів до розробки власних навчальних технологій має ґрунтуватися на засадах особистісно-зорієнтованого підходу, здійснюватись на психологічній основі, застосовувати тренінговий режим, що забезпечує інтенсивне засвоєння необхідних вмінь у ході активної творчої діяльності, як індивідуальної, так і групової.

Савченко В. А., д-р екон. наук, проф.,
кафедра управління персоналом

СКЛАДОВІ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПЕРСОНАЛУ ОРГАНІЗАЦІЇ

Під час розроблення варіантів стратегії управління організацією і стратегії розвитку персоналу часто використовуються терміни «компетентність» та «компетенція». Спочатку поняття «компетентність» і «компетенція» використовувалися як синоні-